

който щѣлъ да ги научи да живѣятъ безъ грѣхъ. Подиръ него тръгнали юноши, младежи и нѣкои възрастни мъже. Повелъ ги лъжецътъ по църкви, по манастири и по пещери. Тамъ ги каралъ да се събличатъ съвсемъ голи и ги нареждалъ да вървятъ единъ по единъ подиръ него, стѣпка по стѣпка, като казвалъ, че ученицитѣ на Христа така вървѣли подиръ учителя си.

Щомъ се научилъ за това, Теодосий веднага намѣрилъ лъжеца, събралъ около себе си измаменитѣ и посочилъ истинския пѣтъ на човѣка въ брака, въ семейството, въ смиреността и благочестието.

Следъ събора.

Теодосий се завърналъ отъ събора доста уморенъ. Съ голѣмо въодушевление той продължилъ да работи съ ученицитѣ си, ала скоро заболѣлъ отъ тежка болестъ и заминалъ да се лѣкува въ Цариградъ по съветитѣ на съученика си Калистъ. Обаче, смъртта покосила живота му на 27 ноемврий 1363 г. въ единъ Цариградски манастиръ.

Службата на Теодосия въ Килифарския манастиръ траяла 15 години (1348 — 1363 г.). При заминаването си за Цариградъ Теодосий оставилъ замѣстникъ въ манастира своя другаръ и съученикъ иеромонаха *Романъ*. Манастирътъ и училището на Теодосия работили свободно още 30 години. Загубата на талантливия учител не прекратила интереса на развититѣ иноци къмъ него. Имаме основание да вѣрваме, че добритѣ Теодосиеви ученици, като Евтимий, Сава, Тимотей и др. ще да сж продължили богословската школа. За преподаватели се изтъкнали бележити книжовници. Евтимий работилъ до 1375 година, когато билъ избранъ за Търновски патриархъ. Тогава частъ отъ килифарскитѣ ученици сж се премѣстили въ Търновския манастиръ „Св. Тройца“, гдето Евтимий отворилъ висше духовно училище подъ свое ръководство.

Манастирътъ подъ турцитѣ.

Османлийскитѣ турци приближавали. Въ 1363 г. тѣ вече били въ Одринъ. Народътъ отъ много години треперѣлъ отъ тѣхнитѣ нашествия и опустошения. Дошла страшната 1393 година. *Баязидъ* съ сина си *Сюлеймана Челеби* като буря налетѣлъ презъ Балканскитѣ клисури и се явилъ предъ Търново. Съ голѣма мъка и голѣми жертви еничеритѣ завладѣли Царевецъ, Трапезица и града. Евтимий билъ осжденъ и заточенъ, родолюбивитѣ боляри били посѣчени, а подиръ две години (1395 г.) царъ *Иванъ Шишманъ* билъ плененъ въ Никополъ на Дунава и откаранъ въ Пловдивъ, гдето починалъ отъ болестъ.